

המצריכים לחזור ולברך כשמחזירה.^ה בפרט אם בינתיים לקחה לבית הסופר לבדיקה,^ו או שמחליף מזוזות פתח זה במזוזות פתח אחר,^ז שבודאי שיכול לברך בקביעתה.

ד. אם אינו יכול להמתין אפילו כמה שעות וצריך להחזירה מיד, יחזור ויקבענה בלי ברכה,^ח ובמקרה כזה ראוי שיבדקנה מיד בהסרתה בעודו עומד סמוך לדלת, ותיכף יחזירנה.

הסיר מזוזותיו בתחילת דיורו.

ה. הקונה או שוכר בית שיש בו מזוזות ומסירן לבדקן כבר בתחילת דיורו, חייב לברך לדעת רוב הפוסקים^ט אף אם מחזירם מיד, דכשמסיר מזוזות הראשון פגה קביעותן הראשונה כיון שהיא מצוה חדשה אצלו בבית והרי הוא כקובען מתחילה. ואעפ"כ ראוי לכתחילה לעשות גם כאן היסח הדעת לכמה שעות, שיוכל לברך בלי פקפוק.^י

נפלה המזוזה.

ו. אם נפלה המזוזה ובא להחזירה, לדעת רוב הפוסקים^{יא} חוזר ומברך, הואיל

ה. בן איש הלכות מזוזה סעיף ח, קול יעקב סי' רפט, שו"ת יביע אומר ח"ג סי' יז, דעת קדושים שם סק"ד, חובת הדר פ"א סי"ד, מזוזות ביתך שם סק"ו, ועוד פוסקים רבים. ובפרט שאפשר לצרף מה שהעידו שמנהג ירושלים לברך ובמקום מנהג לא אמרינן סב"ל.

ז. קונטרס המזוזה שם סק"ב.

ז. ואף שבמחליף מזוזותיו יש בזה מחלוקת כדלקמן, מ"מ כאן בצירוף מה שהסיח דעתו לכמה שעות וגם בצירוף הסברא שחושש שתפסל בבדיקה נראה דיכול לברך לכו"ע.

ח. יוסף אומר סי' תעה, יעב"ץ בסידורו, בן איש חי שם, דעת קדושים שם, ערוך השלחן ס"ד, חובת הדר שם, ועוד.

ט. ערוך השלחן סי' רצא סעיף ב, מקדש מעט סי' רצא סק"ב, או"ח סי' יט סק"ב, ספר בירור הלכה.

י. שו"ת יביע אומר שם סוף אות י.

יא. פתחי תשובה סי' רפט אות א, ערוך השלחן שם סעיף ד, מזוזות ביתך שם, היעב"ץ שם, ועוד פוסקים רבים הביאם בקונטרס המזוזה סו"ז.

ובנפילתה נגמרה קביעתה הראשונה והרי הוא כקובעה מחדש. ויש מי שפקפק בזה.^{יב} ולהוציא עצמו מכל ספק עדיף שלא יחזירנה מיד לאחר נפילתה אלא ישהה כמה שעות ויתעסק בשאר עסקיו שיהיה היסח הדעת. ומה טוב אם בינתיים יבדקנה או ימסרנה לסופר ואז יוכל להחזירה בברכה ללא שום פקפוק.

ז. אם נפל רק המסמר העליון ונתהפכה המזוזה והוא מחזירה וקובעה ישר כבתחילה, אינו מברך בהחזרתה זו^{יג} לכולי עלמא.

^{יב} וי"ט שם

מחליף מזוזה.

ח. המחליף מזוזה במזוזה אחרת, או משום שהראשונה פסולה או שרוצה ליקח מהודרת יותר או לשאר סיבות, לדעת רוב הפוסקים חוזר ומברך בקביעת השניה,^{יד} שהרי הוא כפושט טליתו ללבוש טלית אחרת שלא היתה בדעתו בשעת ברכה ראשונה.^{טו} ויש המחלקים בין מזוזה לטלית.^{טז} ואין למחות ביד הרוצה לסמוך על רוב הפוסקים ולברך, אולם דעת כמה פוסקים דמדין ספק ברכות אין לברך.^{יז} וראוי להוציא עצמו מכל ספק ולא לקבוע המזוזה השניה עד שבודאי יחשב היסח הדעת, שיעבור לילה או עכ"פ כמה שעות בעשיית עסקיו כדלעיל סעיף ג.

ט. אם נתגלה שהמזוזה הראשונה היתה פסולה כבר משעת קביעתה בודאי שצריך לברך על השניה בקביעתה, וא"צ לעשות שום היסח הדעת. כמו כן אם מיד בתחילת דיורו מחליף את המזוזות אשר שם במזוזות אחרות שהביא עמו, בודאי שמברך בקביעתן ואין בזה שום פקפוק.

יב. שו"ת יביע אומר ח"ג יו"ד סי' יז אות א.

יג. הגר"נ קרליץ שליט"א הו"ד בסוף ספר שכל טוב במילואים לסי' רפט סק"ל.

יד. שו"ת מהר"ם שי"ק סי' רפה, מזוזות ביתך שם סק"ו, שו"ת קנאת סופרים סי' מא, מעורר ישנים ב"א אות קעג, שד"ח מערכת מ"ם אות קכג, ועוד פוסקים רבים.

טו. שו"ת שבט הלוי ח"ב סי' קנח.

טז. שו"ת אשדות הפסגה יו"ד סי' ח, שו"ת מהרש"ג סי' נו.

יז. עיקרי הד"ט סי' לא אות ו, שו"ת יביע אומר שם.